

तेदुःशासनं यद्यवारयिष्यत्तदाममप्रियं अकरिष्यत् अस्य पुत्राणां च दुर्योधनादीनां प्रियं कृतमभविष्यत् दुःशासनस्यानिवारणान्मखियस्याकरणाच्च तत्पुत्राणां नाशो भविष्यतीति तत्त्वोक्तिः ॥ ३८ ॥ प्रातिलो
म्यात् अक्रमेण श्वशुराणां मध्ये कृष्णां सभां निनायेति संबन्धः किंचित्करुणं व्यपेक्ष्य दीनं यथा स्यात्तथा किंचिदालोच्येत्यर्थः क्षत्तुरन्यनाथं रक्षितारं न अवाप ॥ ३९ ॥ कार्पण्यात् दैन्यात् ॥ ४० ॥ पाण्डवस्य धर्मं

तंचेत्तदा ते स कुमारवृद्धा अवारयिष्यन् कुरवः समेताः ॥ मम प्रियं धृतराष्ट्रोऽकरिष्यत् पुत्राणां च कृतमस्या भविष्यत् ॥ ३८ ॥ दुःशासनः प्रातिलोम्यान्निनाय स
भामध्ये श्वशुराणां च कृष्णां ॥ सा तत्र नीता करुणं व्यपेक्ष्य नान्यं क्षत्तुर्नाथमवाप किंचित् ॥ ३९ ॥ कार्पण्यादेव स हितास्तत्र भूपानाशं कुर्वन्प्रतिवक्तुं सभायां ॥ ए
कः क्षत्ताधर्म्यमर्थं ब्रुवाणो धर्मबुद्ध्या प्रत्युवाचा ल्यबुद्धिः ॥ ४० ॥ अबुध्वा त्वं धर्ममेतं सभायामथेच्छ से पाण्डवस्योपदेष्टुं ॥ कृष्णात्वेतत्कर्म च कारशुद्धं सुदुष्करं तत्र स
भां समेत्य ॥ ४१ ॥ येन रुच्छ्रात्यां डवानुज्जहार तथात्मानं नौरिव सागरौघात् ॥ यत्राब्रवीत्सूतपुत्रः सभायां कृष्णां स्थितां श्वशुराणां समीपे ॥ ४२ ॥ न ते गतिर्विद्य
ते याज्ञसे निप्रपद्य दासी धार्तराष्ट्रस्य वेश्म ॥ पराजितास्ते पतयो न संति पतिं चान्यं भाविनि त्वं वृणीष्व ॥ ४३ ॥ यो बीभत्सो हृदये प्रोत आसीदस्थिच्छिदन्मर्मघाती
सुघोरः ॥ कर्णाच्छूरो वाङ्मयस्तिग्मतेजाः प्रतिष्ठितो हृदये फाल्गुनस्य ॥ ४४ ॥ कृष्णाजिनानि परिधित्समानान् दुःशासनः कटुकान्यभ्यभाषत् ॥ एते सर्वे पण्डति
ला विनष्टाः क्षयंगतान् रकंदीर्घकालं ॥ ४५ ॥ गांधारराजः शकुनिर्निरुत्याय दब्रवीत् द्यूतकाले स पार्थ ॥ पराजितो नंदनः किं तवास्ति कृष्णया त्वं दीव्यवैयाज्ञसे
न्या ॥ ४६ ॥ जानासि त्वं संजय सर्वमेतद् द्यूते वाक्यं गल्ह्य मेवं यथोक्तं ॥ स्वयं त्वहं प्रार्थयेत्तत्र गंतुं समाधातुं कार्यमेतद्विपन्नं ॥ ४७ ॥ अहा पयित्वा यदि पाण्डवार्थं शमं कु
रूणामपि चेच्छुकेयं ॥ पुण्यं च मे स्याच्चरितं महोदयं मुच्येरं श्वकुरवो मृत्युपाशात् ॥ ४८ ॥ अपि मे वाचं भाषमाणस्य काव्यां धर्मारामार्थवती महिम्ना ॥ अवेक्षेर
न् धार्तराष्ट्राः समक्षं मां च प्राप्तं कुरवः पूजयेयुः ॥ ४९ ॥ अतो न्यथारथिना फाल्गुनेन भीमेन चैवाहवदंशितेन ॥ परासिक्तान् धार्तराष्ट्रांश्च विद्धि प्रदत्तमानान् कर्मणा
स्वेन पापान् ॥ ५० ॥ पराजितान् पाण्डवेयांस्तु वाचो रौद्रारूक्षाभाषते धार्तराष्ट्रः ॥ गदाहस्तो भीमसेनोऽप्रमत्तो दुर्योधनं स्मारयिता हिकाले ॥ ५१ ॥ सुयोधनो मन्यु
मयो महाद्रुमः स्कंधः कर्णः शकुनिस्तस्य शाखा ॥ दुःशासनः पुष्पफले स मृद्धे मूलं राजा धृतराष्ट्रो मनीषी ॥ ५२ ॥

द्यगच्छ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ परिधित्समानान् परिधातुमिच्छतः ॥ ४५ ॥ नंदन आनंदयिता कनिष्ठभ्राता ॥ ४६ ॥ विपन्नं नष्टं समाधातुं समीकर्तुं ॥ ४७ ॥ शकेयं शक्तश्चेत्स्यां ॥ ४८ ॥ काव्यां शौकीं नीतियुक्ता
मित्यर्थः ॥ ४९ ॥ परासिक्तान् निर्धूतान् संपदाहीनान् ॥ ५० ॥ रौद्राः मर्मच्छिदः रूक्षाः निःस्नेहाः भाषते द्यूतावसानेऽभाषत ॥ ५१ ॥ ५२ ॥

उपदेष्टुं इच्छसे हे संजयेति शेषः ॥ ४१ ॥ ४२ ॥ प्रप